

SF1624 Algebra och geometri Tentamen Fredagen den 14 mars, 2014

Skrivtid: 08:00-13:00 Tillåtna hjälpmedel: inga Examinator: Roy Skjelnes

Tentamen består av nio uppgifter som vardera ger maximalt fyra poäng.

Del A på tentamen utgörs av de tre första uppgifterna. Till antalet erhållna poäng från del A adderas dina bonuspoäng. Poängsumman på del A kan dock som högst bli 12 poäng. Bonuspoängen beräknas automatiskt. Antal bonuspoäng framgår från resultatsidan.

De tre följande uppgifterna utgör del B och de tre sista uppgifterna del C, som främst är till för de högre betygen.

Betygsgränserna vid tentamen kommer att ges av

Betyg	Α	В	C	D	E	Fx
Total poäng	27	24	21	18	16	15
varav från del C	6	3	_	_	_	_

För full poäng på en uppgift krävs att lösningen är väl presenterad och lätt att följa. Det innebär speciellt att införda beteckningar ska definieras, att den logiska strukturen tydligt beskrivs i ord eller symboler och att resonemangen är väl motiverade och tydligt förklarade. Lösningar som allvarligt brister i dessa avseenden bedöms med högst två poäng.

2

DEL A

1. I rummet \mathbb{R}^3 har vi punkterna P=(-3,-1,4) och Q=(2,3,3), samt linjen L_1 som ges av vektorerna på formen

$$\begin{bmatrix} \frac{3}{2}t\\ \frac{1}{2}t\\ -2t \end{bmatrix},$$

där t är en reell parameter.

- (a) Bestäm parameterformen för linjen L_2 som går genom P och Q. (1 p)
- (b) Linjerna L_1 och L_2 har en gemensam punkt. Bestäm denna skärningspunkt.

(1 p)

- (c) Bestäm en ekvation för planet H som innehåller L_1 och L_2 . (2 **p**)
- 2. (a) Bestäm ett andragradspolynom $p(x) = a + bx + cx^2$ vars graf y = p(x) går genom punkterna (-1,4),(1,2) och (2,7).
 - (b) Hur många sådana polynom finns det? (1 p)
- 3. Den linjära avbildningen $T \colon \mathbb{R}^2 \longrightarrow \mathbb{R}^2$ är bestämd av

$$T\left(\begin{bmatrix}1\\3\end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix}1\\0\end{bmatrix} \quad \text{och} \quad T\left(\begin{bmatrix}-2\\-4\end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix}0\\1\end{bmatrix}.$$

Enhetskvadraten Ω har hörn (0,0),(1,0),(0,1) och (1,1), och avbildas genom T på en parallellogram $T(\Omega)$.

- (a) Bestäm matrisen för avbildningen T. (1 p)
- (b) Visa att bildrummet till T är \mathbb{R}^2 . (1 **p**)
- (c) Rita upp $T(\Omega)$, och bestäm dess area. (2 p)

3

DEL B

4. Följande tre vektorer i \mathbb{R}^4 ,

$$ec{u} = egin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad ec{v} = egin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad ec{w} = egin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix},$$

är ortogonala. Vi låter V vara deras linjära hölje, $V = \text{Span}\{\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}\}.$

- (a) Bestäm en ortonormal bas för V. (1 p)
- (b) Bestäm projektionen av vektorn $\begin{bmatrix} 0 \\ -2 \\ 1 \\ 8 \end{bmatrix}$ på delrummet V. (c) Bestäm en linjär avbildning $T\colon \mathbb{R}^4 \longrightarrow \mathbb{R}^4$ vars nollrum är V. (2 p)
- (1 p)

5. Planet W i \mathbb{R}^3 är alla vektorer på formen

$$\begin{bmatrix} t \\ 2t - 2s \\ 2t + 2s \end{bmatrix},$$

där s och t är reella tal.

- (a) Beskriv W som lösningmängden till ett system av linjära ekvationer. (2p)
- (b) Bestäm alla vektorer i W som har längden 1 och som är ortogonala mot vektorn (2 p)

6. En linjär avbildning $T \colon \mathbb{R}^4 \longrightarrow \mathbb{R}^4$ har egenvärdena -1,0,1 och 2. Visa att det finns ett plan i $V \subseteq \mathbb{R}^4$ där alla vektorer avbildas på sig själva av T^2 . (4 p)

4

DEL C

7. I \mathbb{R}^4 har vi vektorerna

$$ec{e} = egin{bmatrix} 5 \ 9 \ 2 \ 5 \end{bmatrix}, \quad ec{f} = egin{bmatrix} 5 \ 8 \ 4 \ 5 \end{bmatrix}, \quad ec{x} = egin{bmatrix} 1 \ 1 \ 2 \ 1 \end{bmatrix} \quad ext{och} \quad ec{y} = egin{bmatrix} 1 \ 2 \ 0 \ 1 \end{bmatrix}$$

Vi har att $\mathcal{B} = \{\vec{e}, \vec{f}\}$ en bas för $V \subseteq \mathbb{R}^4$, och $L \colon V \longrightarrow V$ är en linjär avbildning. Vi vet att med avseende på basen \mathcal{B} så ges avbildningen L av matrisen

$$D = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}.$$

- (a) Bestäm koordinatmatrisen till \vec{x} med avseende på basen \mathcal{B} . (1 p)
- (b) Bestäm övergångs matrisen (basbyte) från basen \mathcal{B} till basen $\{\vec{x}, \vec{y}\}\$. (2 p)
- (c) Bestäm egenvektorerna för L. (1 p)
- 8. Mittpunkterna på sidorna i en triangel är punkterna (1,2,3), (-2,3,1) och (-3,2,3). Bestäm triangelns hörn. (4 p)
- 9. Låt L vara lösningsmängden till ekvationssystemet

$$\begin{cases} 2x - 2y + z = 1, \\ x + y + z = 2. \end{cases}$$

Bestäm alla delrum av \mathbb{R}^3 som innehåller L.

(4 p)